

ผลการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง ความคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

วิชา 01302342

การจัดการสัตวป่าเบื้องต้น

ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2552

โดย

ผศ. ดร. รongลาภ สุขมาสรวง

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2552

การวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง ความคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชา 01302342

การจัดการสัตว์ป่าเบื้องต้น

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นบางประการ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การใช้ระบบเครือข่าย ของนิสิต วิชา 01302342 การจัดการสัตว์ป่าเบื้องต้น ดำเนินการระหว่าง เดือน ตุลาคม 2552 จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2553 จากจำนวนที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชานี้ จำนวน 85 คน มี นิสิตตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 83 คน ศึกษาข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ ชั้นปี สาขาวิชาเอก จำนวน เวลา สถานที่ที่ใช้ระบบเครือข่าย และสภาพปัญหา จากการออกแบบสอบถาม โดยสรุปผลออกมาเป็น คำร้อยละ เสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตที่ตอบเป็นเพศหญิง 49 คน เพศชาย 34 คน ส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 (95.18%) สาขาการจัดการป่าไม้ (44.57%) นันทนาการ (38.55%) การจัดการลุ่มน้ำ (14.46%) นิสิตส่วนใหญ่ (42.17%) ใช้ระบบเครือข่ายวันละ 2 – 3 ชั่วโมง มีบางส่วน (21.69%) ใช้เวลาวันละ 3 - 5 ชั่วโมง โดยส่วนใหญ่แหล่งที่นิสิตใช้ได้แก่ หอพัก ห้องสมุดมหาวิทยาลัย บ้าน ร้านอินเทอร์เน็ต และห้องสมุดภาควิชา ตามลำดับ ปัญหาที่นิสิต พบขณะใช้ระบบเครือข่ายได้แก่ ระบบเครือข่ายมีปัญหาบ่อย และไม่มีความชำนาญในการใช้ นิสิตชั้น ขอบรูปแบบการเรียนที่เป็น Power point presentation และนำเอกสารคำสอนเข้าสู่โปรแกรม Max@learn เป็นส่วนใหญ่ (51.81%) แต่ก็มีบางส่วน (32.53%) ชอบเฉพาะการฟังบรรยายที่ใช้ Power point presentation พบว่า นิสิตจำนวน 38 คน (45.78%) เข้าใช้ Max@learn 10 – 30 ครั้ง ซึ่งเป็น สัดส่วนที่มากที่สุดตลอดภาคการศึกษา นิสิตส่วนใหญ่ (39.76%) ให้ข้อมูลว่าไม่พบปัญหาในการใช้ โปรแกรม ปัญหาที่สำคัญในการใช้คือไม่มีสัญญาณเครือข่าย ปัญหาเรื่องความผิดพลาดของอักษรที่ Down load ออกมา และการหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งาน โดยส่วนใหญ่ (57.83%) ของนิสิตชั้น ขอบการใช้โปรแกรมในระดับปานกลาง กรณีประโยชน์ที่ได้รับจากวิชานี้ นิสิตส่วนใหญ่ (62.65%) ตอบว่าได้ประโยชน์มาก สภาพปัญหาในการเรียนการสอนที่สำคัญได้แก่นิสิตไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มี เวลาได้ทบทวน และเอกสารประกอบการสอนที่มีอยู่ในห้องสมุดมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนนิสิตมาก โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่สำคัญได้แก่ การเพิ่มบทปฏิบัติการ การศึกษาดู งานนอกสถานที่ การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย การ Update เอกสารคำสอนในโปรแกรม Max@learn ตลอดจนการเพิ่มจำนวนเอกสารประกอบการสอนในห้องสมุดให้พอเพียง

คำนำ

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยในเชิงปฏิบัติการ ผลที่ได้เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา และผลการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนเป็นสำคัญ (สุวัฒนา, 2538) เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ได้รับผิดชอบการเรียนการสอนทางสัตว์ป่า โดยวิชา 01302342 การจัดการสัตว์ป่าเบื้องต้น มี นิสิตลงทะเบียนวิชานี้ จำนวน 85 คน ซึ่งนับว่ามีจำนวนที่มากพอสำหรับการเก็บรวบรวม สรุปผลข้อมูลให้ทราบความคิดเห็นที่เป็นทั้งปัญหา อุปสรรค จุดอ่อน และแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชานี้ และวิชาอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จากการออกแบบสอบถามพบว่า มีผู้ ตอบแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 83 คน หรือคิดเป็น 97.64 % ของนิสิตที่ลงทะเบียนวิชานี้ทั้งหมด เพื่อศึกษาให้ทราบถึง ข้อมูลด้านต่างๆที่เกี่ยวกับ การเรียนการสอน เช่น สาขาที่นิสิตเรียน ระยะเวลาที่นิสิตใช้คอมพิวเตอร์ สถานที่ใช้ ปัญหาต่างๆที่นิสิตพบ ในการเข้าถึงสื่อการเรียนการสอน ที่ผู้สอน นิยมนำเอาเอกสารคำสอน uplode ไว้ในระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ระดับคะแนนที่นิสิตได้ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอนด้านใดบ้าง ตลอดจนข้อคิดเห็น ที่มีต่อการเรียนการสอน อุปสรรค ต่างๆ ที่นิสิตเห็นว่าควรได้รับการแก้ไข ในการเรียนการสอนวิชานี้ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อแสวงหาแนวทางในการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนทางสาขานี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนิสิตที่เรียนวิชานี้
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ในการเรียนการสอนวิชานี้
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นของนิสิต ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชานี้ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. เพื่อศึกษาถึง ความมากน้อยของระดับคะแนน ที่ได้รับ ต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้โปรแกรม Max@learn ผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

วิธีการ

1. รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากการออกแบบสอบถาม ในหัวข้อ ต่างๆ ได้แก่
 - 1.1 ข้อมูลพื้นฐาน
 - 1.2 การใช้ระบบเครือข่าย
 - 1.3 การใช้ประโยชน์โปรแกรม Max@learn
 - 1.4 ความเห็นของนิสิต ในด้านเนื้อหาวิชา
 - 1.5 ปัญหาต่างๆในการเรียนการสอน
 - 1.6 ข้อคิดเห็น ที่นิสิตคิดว่า ควรจักได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. สรุปข้อมูล ที่ได้รับและความคิดเห็นแต่ละด้าน ในรูป ร้อยละ หรือ คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนที่นิสิตได้ ในการสอบ mid term กับ ปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เวลาที่ใช้ในการใช้ประโยชน์โปรแกรม max@learn ด้วยการคำนวณค่าสหสัมพันธ์

ผลและวิจารณ์

ข้อมูลพื้นฐาน

1. นิสิตที่ลงทะเบียนวิชานี้ และตอบแบบสอบถาม มี 83 คน จากนิสิตที่ลงทะเบียนวิชานี้ทั้งสิ้น 85 คน มีนิสิต 2 คน ที่มาสอบไม่ตรงตามที่กำหนดไว้เนื่องจากมีปัญหาสุขภาพ จึงมิได้กรอกข้อมูลตามแบบสอบถาม ดังรายละเอียดจำนวนนิสิตจำแนกตามเพศในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียน และตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ

	หญิง	ชาย	รวม
จำนวน (คน)	49	34	83

2. พิจารณาตามสาขาที่นิสิตเรียนพบว่า มีนิสิตจาก 6 สาขาวิชาลงทะเบียนวิชานี้ คือ นันทนาการ การจัดการลุ่มน้ำ การจัดการป่าไม้ วนศาสตร์ชุมชนหลักสูตรคู่ขนาน โดยเป็นนิสิต นันทนาการรวม 32 คน เป็นนิสิตหญิง 22 คน นิสิตชาย 10 คน สาขาการจัดการลุ่มน้ำ รวม 12 คน เป็นหญิง 8 คน ชาย 4 คน การจัดการป่าไม้ รวม 37 คน เป็นหญิง 18 คน ชาย 19 คน เป็นนิสิตหลักสูตรชุมชนคู่ขนานเพศชาย 1 คน และไม่ระบุสาขาคู่ขนาน 1 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนวิชานี้ จำแนกตามสาขา

	นันทนาการ	การจัดการลุ่มน้ำ	การจัดการป่าไม้	วนศาสตร์ ชุมชน	ไม่ระบุ สาขา	รวม
หญิง	22	8	18	0	1	49
ชาย	10	4	19	1	0	34
รวม	32	12	37	1	1	83

3. นิสิต เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 รวม 79 คน เป็นหญิง 46 คน ชาย 33 คน เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 เพศหญิง 3 คน เป็นนิสิตชั้นปีที่ 5 เพศชาย 1 คน รวมทั้งสิ้น 83 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนวิชา 01302342 จำแนกตามเพศ และตามชั้นปี

	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	รวม
หญิง	46	3	-	49
ชาย	33	-	1	34
รวม	79	3	1	83

การใช้ระบบเครือข่าย

คำตอบจากแบบสอบถามพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้ระบบเครือข่ายวันละ 2-3 ชม. โดยมีจำนวน นิสิตรวม 35 คน หรือ คิดเป็น 42.17 % ของนิสิตที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมา มีนิสิตใช้เวลา 3 – 5 ชั่วโมง ในการใช้ระบบเครือข่าย และมีนิสิต 10 คน (12.04%) ใช้เวลากับระบบเครือข่าย มากกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน และมีนิสิต 14 คน (16.87%) ใช้เวลากับระบบเครือข่ายตามความจำเป็น อาจเป็น อาทิตย์ละครั้ง มีนิสิตบางคนตอบว่าใช้เวลากับระบบเครือข่ายอาทิตย์ละครั้ง ครั้งละมากกว่า 4 ชั่วโมง ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่เคยมีการสำรวจมาก่อน ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนนิสิต ที่ ใช้เวลาในการใช้ระบบเครือข่ายในแต่ละวัน ในการทบทวนเอกสารการสอน

	ตามความจำเป็น	0 – 1 ชม	2 – 3 ชม	3 – 5 ชม	>5 ชม	รวม
หญิง	10	3	18	12	6	49
ชาย	4	3	17	6	4	34
รวม	14	6	35	18	10	83

แหล่งที่นิสิตเข้าถึงระบบเครือข่าย

กรณีแหล่งการใช้ระบบเครือข่าย มีนิสิตหลายคนเลือกตอบแหล่งการใช้ระบบเครือข่าย มากกว่า 1 แห่ง จึงทำให้ผลรวมมากกว่าจำนวนนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม อย่างไรก็ตามเพื่อสะท้อนถึงแหล่งที่นิสิตนิยมใช้เพื่อเข้าถึงระบบเครือข่าย จึงได้นับโดยรวมคะแนน ที่ได้ทั้งหมด พบว่าแหล่งที่นิสิตใช้เพื่อเข้าถึงระบบเครือข่าย คือ หอพัก อาจเป็นเพราะว่า นิสิตวอนศาสตร์ส่วนใหญ่ อยู่ในหอพักทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวน 38 คน หรือคิดเป็น 41.30 % รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย มีจำนวนทั้งหมด 24 คน (28.92%) ใช้งานที่บ้าน 16 คน (19.27%) มีนิสิตบางคนใช้ร้าน internet เพื่อเข้าถึงระบบเครือข่าย โดยพบว่ามีจำนวน 7 คน (8.43%) มีเพียง 3 คน (3.61%) ใช้ภาควิชา เป็นสถานที่เข้าถึงระบบเครือข่าย กรณีที่มีนิสิตจำนวนน้อยมาใช้งานคอมพิวเตอร์เพื่อเข้าถึงระบบเครือข่ายที่ภาควิชา นั้น แม้ว่าภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ ได้เตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ แต่อาจเกิดจากมีจำนวนคอมพิวเตอร์ที่น้อย และคุณภาพต่ำ จึงไม่ดึงดูดให้นิสิตเข้ามาใช้ ส่วนกรณีอื่นๆ นิสิตบางคน ระบุว่าใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อเข้าถึงระบบเครือข่ายที่ ศูนย์สารสนเทศนานาชาติ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบางคนใช้สถานที่ต่างๆ ที่มีสัญญาณระบบเครือข่าย โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กส่วนตัว ดังรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนนิสิต ที่ใช้แหล่งเครือข่ายสถานที่ต่างๆในการเรียนการสอน

	หอพัก	ร้าน internet	ห้องสมุด มก.	ห้องสมุดภาควิชา	บ้าน	อื่นๆ
หญิง	20	4	15	3	9	2
ชาย	18	3	9	0	7	2
รวม	38	7	24	3	16	4

ปัญหาที่พบในการใช้ระบบเครือข่ายเพื่อใช้โปรแกรม Max@learn

จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่นิสิตลงทะเบียนวิชานี้ ซึ่งอาจรวมถึงรายวิชาอื่นที่มีการ Upload เอกสารคำสอน หรือ PowerPoint presentation ขึ้นในโปรแกรม Max@learn ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้

นิสิตได้มีโอกาสทบทวนโดยตลอดเวลานั้น พบว่าอุปสรรคที่สำคัญของนิสิต คือ ระบบเครือข่ายมีปัญหาบ่อยๆ กรณีนี้ อาจเนื่องจาก นิสิตและอาจารย์ใช้โปรแกรม Microsoft คนละรุ่น หรือ การไม่ upgrade ของโปรแกรมอ่าน Acrobat หรือบางกรณีมีปัญหาการรบกวนจาก virus computer ทำให้เกิดอุปสรรคในการเข้าถึงเอกสารคำสอน หรืออาจเกิดจากระบบเครือข่ายถูกรบกวนในบางช่วงเวลา

ระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย บางช่วงเวลามีการประกาศความขัดข้องเนื่องจากการปิดปรับปรุง แต่ปัญหานี้พบไม่บ่อยนัก ปัญหาที่สำคัญของนิสิตในการเข้าใช้อีกประการหนึ่งซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอนได้แก่ การไม่มีความชำนาญในการใช้โปรแกรม มีนิสิตตอบข้อนี้ จำนวน 19 คน (22.89%) การไม่มีความชำนาญกรณีนี้อาจรวมถึงการไม่ทราบวิธีการลงทะเบียน การใช้ username และ password เพื่อ login เข้าสู่ระบบ อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนก็ไม่ทราบว่านิสิต มีความรู้ด้านนี้หรือไม่ ส่วนใหญ่เข้าใจว่านิสิตมีความรู้ด้านการใช้งานมาบ้าง ได้ไม่รู้แน่ชัดว่า นิสิตเคยผ่านการอบรมมาบ้างหรือไม่ มีปัญหาการเข้าใช้หรือไม่ หรือนิสิตมีคอมพิวเตอร์หรือไม่

การใช้ระบบเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนบางครั้งกลับสร้างภาระให้ผู้ปกครองของนิสิต ต้องขวนขวายหาเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลให้นิสิต ซึ่งการพัฒนาเช่นนี้สร้างปัญหามากกว่าจากการศึกษาพบว่านิสิตตอบว่าหาแหล่งใช้คอมพิวเตอร์ไม่ได้ จำนวน 11 คน (13.25%) โดยมีนิสิตเพียง 5 คน (6.02%) ตอบว่าไม่มีปัญหาการเข้าใช้โปรแกรมการเรียนการสอนผ่าน Max@learn แต่ประการใด ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ที่น้อยที่สุด ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนนิสิตที่ประสบปัญหาด้านต่างๆในการใช้โปรแกรม Max@learn

	หาแหล่งใช้ คอมพิวเตอร์ ไม่ได้	ไม่สามารถ เข้าระบบ เครือข่าย	ระบบ เครือข่ายมี ปัญหาบ่อยๆ	ไม่มีความ ชำนาญในการ ใช้	อื่นๆ	ไม่มี ปัญหา
หญิง	6	9	18	7	4	4
ชาย	5	3	11	12	2	1
รวม	11	12	29	19	6	5

การเรียนการสอน

กรณีวิธีการเรียนการสอนที่นิสิตชื่นชอบ ผลจากการรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ชื่นชอบรูปแบบการสอนทั้งแบบ power point presentation และ up load เอกสารการสอน เข้าสู่ระบบเครือข่าย โดยมีจำนวนนิสิตผู้เลือกข้อนี้รวม 43 คน หรือคิดเป็น 51.81% จากจำนวนนิสิตทั้งหมด มีนิสิตจำนวน 27 คน หรือคิดเป็น 32.53% มีความชอบ และเห็นว่าการฟังบรรยายจาก power point presentation มีความจำเป็น ขณะที่มึนิสิตจำนวน 3 คน (3.61%) คิดว่า การอ่านเอกสารคำสอนจาก Max@learn ก็เพียงพอแล้ว ยังมีนิสิตอีกจำนวน 7 คน (8.43%) มีความเห็นว่า การเรียนการสอนแบบ ให้จดตามมีความเหมาะสม กรณีนี้คล้ายกับนิสิตที่ระบุว่าควร ใช้วิธีการเขียนคำอธิบายบนกระดานอีกจำนวน 3 คน ซึ่งหากรวม ความคิดเห็นทั้งสองความคิดเข้าด้วยกันจะมีนิสิตที่ชื่นชอบรูปแบบการสอนแบบเดิมถึง 10 คน (12.04%) ขณะที่มึนิสิตเพียง 2 คน (2.41%) ตอบว่าสามารถเรียนรู้ได้จากรูปแบบการสอนทุกวิธี ดังรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนนิสิตที่ชื่นชอบรูปแบบการเรียนการสอนแต่ละวิธี

	บรรยายโดย Power point presentation	อ่านจาก Max@learn	ทั้งฟังบรรยาย และจาก Max@learn	แบบบอก ให้จดตาม	ได้ทุก วิธี	อธิบายบน กระดาน
หญิง	20	2	24	2	1	1
ชาย	7	1	19	5	1	2
รวม	27	3	43	7	2	3

ความบ่อยครั้งของการเข้าใช้โปรแกรม Max@learn

กรณีความบ่อยครั้งของการเข้าใช้โปรแกรม Max@learn ของนิสิตเพื่อติดตามบทเรียนที่ผู้สอนนำขึ้นไว้นั้น พบว่าโดยตลอดภาคการศึกษาสำหรับวิชานี้นิสิตส่วนใหญ่เข้าใช้ 10 – 30 ครั้ง โดยมีนิสิตจำนวน 38 คน หรือคิดเป็น 45.78 % ของนิสิตทั้งหมด รองลงมา ใช้น้อยกว่า 10 ครั้ง โดยมีนิสิต

จำนวน 25 คน (30.12%) และมีนิสิตจำนวน 17 คน (20.48%) เข้าใช้โปรแกรม Max@learn มากกว่า 30 ครั้ง ตลอดภาคการศึกษาของวิชานี้ อย่างไรก็ตามพบว่านิสิตเพศชาย 1 คน ไม่เคยเข้าใช้โปรแกรม Max@learn ตลอดภาคการศึกษาเลย ดังรายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนนิสิตที่เข้าใช้โปรแกรม Max@learn ในระดับต่างๆ ตลอดภาคการศึกษาวิชานี้

	>30 ครั้ง	10 – 30 ครั้ง	<10 ครั้ง	ไม่เคยเข้าใช้
หญิง	9	22	17	0
ชาย	8	16	8	1
รวม	17	38	25	1

ปัญหาในการใช้โปรแกรม Max@learn

พบว่านิสิตจำนวน 33 คน (39.76%) ตอบว่าไม่มีปัญหาในการใช้โปรแกรม Max@learn เพื่อการเรียนการสอนวิชานี้แต่ประการใด ขณะที่นิสิตจำนวน 26 คน (31.32%) พบปัญหา การไม่มีสัญญาณเครือข่าย ทั้งระบบ wireless และ LAN และยังพบปัญหาเรื่องระบบอ่านไม่ได้ หรือเรื่องอื่นๆ เกี่ยวกับระบบที่เป็นปัญหาอีก 15 คน (18.07%) ส่วนอีก 7 คน (8.43%) พบว่ามีปัญหาเรื่องการหาเครื่องคอมพิวเตอร์

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า การใช้ระบบ Max@learn ในการเรียนการสอนภายหลังจากบรรยายในห้องเรียนแล้ว พบว่านิสิตมีปัญหาอุปสรรค ที่ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงได้ จำนวน 48 คน หรือคิดเป็น 57.83% ของนิสิตทั้งหมด ขณะที่มีเพียง 33 คน หรือ 39.75% ไม่มีปัญหาการเข้าใช้ หากการใช้โปรแกรม Max@learn เป็นสิ่งที่ช่วยให้นิสิตที่ลงทะเบียนวิชานี้ หรือวิชาอื่นที่ใช้โปรแกรมนี้ได้มีเวลาทบทวนบทเรียนแล้ว การศึกษานี้พบว่านิสิตพบอุปสรรคต่างๆอยู่มาก

แนวทางในการแก้ที่เสนอไว้คือการเพิ่มพื้นที่สัญญาณ Wireless ในคณะวนศาสตร์ การเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งส่วนกลางของคณะวนศาสตร์ และในส่วนภาควิชา การทำความเข้าใจ

การใช้โปรแกรมเมื่อเริ่มชั้นเรียน การให้คำปรึกษา แนะนำ พุดคุยแก้ปัญหา เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม max@learn รวมถึงการติดตามประเมินผลทั้งในระหว่างการเรียน และเมื่อเสร็จสิ้นภาคการศึกษา นอกจากนี้มีนิสิตที่สะท้อนปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหา ที่ยังไม่เป็นปัจจุบันที่ผู้สอน up load เข้าสู่โปรแกรม ค่าซ้ำ จำนวน 2 คน ดังรายละเอียดปัญหาอุปสรรคการใช้โปรแกรม Max@learn ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนนิสิตที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Max@learn ด้านต่างๆ

	การหาเครื่อง คอมพิวเตอร์	ปัญหาเรื่องระบบ และตัวอักษร	ไม่มีสัญญาณ เครือข่าย	ไม่มีปัญหา	ข้อมูลที่ upload ไม่ เป็นปัจจุบัน
หญิง	4	10	16	17	2
ชาย	3	5	10	16	0
รวม	7	15	26	33	2

ความชื่นชอบการใช้โปรแกรม Max@learn ของนิสิต

เมื่อสอบถามความเห็นของนิสิตต่อความชื่นชอบการใช้โปรแกรม Max@learn โดยรวมแล้ว พบว่าส่วนใหญ่ของจำนวนนิสิตชื่นชอบในระดับปานกลาง แม้พบว่ามีปัญหาในการใช้ก็ตาม โดยมีนิสิตจำนวน 28 คน (33.73%) มีความชื่นชอบมาก โดยมีนิสิตชื่นชอบน้อย จำนวน 5 คน (6.02%) และน้อยมากหรือไม่ชอบ 1 คน (1.20%) จึงเห็นได้ว่าหากลดปัญหาเรื่องการใช้ ควบคู่กับการทำความเข้าใจการใช้งาน การเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ จะเป็นการเพิ่มจำนวนนิสิตในการใช้โปรแกรมนี้ ช่วยเพิ่มประโยชน์ในการเรียนการสอนให้มากขึ้นได้ ดังรายละเอียด ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนนิสิตที่ชื่นชอบการใช้โปรแกรมMax@learn ในการเรียนการสอนวิชานี้

	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
หญิง	14	31	4	0
ชาย	14	17	1	1
รวม	28	48	5	1

ประโยชน์จากเนื้อหาวิชาที่นิสิตได้รับ

ด้านเนื้อหาสาระของวิชา 01302342 ที่ผู้สอนได้จัดไว้ใน Course syllabus และทำการเรียนการสอน การพัฒนาเนื้อหา ตามกาลเวลา เหตุการณ์ปัจจุบัน และวิทยาการต่างๆ เพื่อให้ให้นิสิตเกิดความเข้าใจได้รับประโยชน์ สอดตามปรัชญา ปณิธานของภาควิชา นั้น จากการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตถึงประโยชน์ที่ได้รับเพื่อสะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอน พบว่า มีนิสิตจำนวน 52 คน หรือ คิดเป็น 62.65% จากจำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนมีความเห็นว่าได้รับประโยชน์มาก และมีจำนวน 29 คน หรือคิดเป็น 34.93% ตอบว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนนิสิตที่เลือกตอบระดับประโยชน์ต่างๆที่ได้รับจากการเรียนการสอนวิชานี้

	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
หญิง	32	17	0	0
ชาย	20	12	0	0
รวม	52	29	0	0

ปัญหาในการเรียนการสอน

จากการศึกษาสภาพปัญหาในการเรียนการสอน โดยสะท้อนจากแบบสอบถามที่ให้นิสิตกรอกข้อมูลในระหว่างการสอบ และให้คะแนน เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด เพื่อให้สามารถสะท้อนปัญหาในการเรียนการสอนให้ดีที่สุดนั้น พบว่า ปัญหาของนิสิตส่วนใหญ่ได้แก่การไม่เข้าใจบทเรียน โดยมี

นิสิตตอบว่าไม่เข้าใจถึง 48 คน หรือคิดเป็น 57.83% ปัญหาของนิสิตรองลงมาได้แก่ การไม่มีเวลาได้ทบทวนบทเรียน ซึ่งมีนิสิตตอบว่าไม่มีเวลาทบทวน 27 คน หรือคิดเป็น 32.53% ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เอกสารประกอบการสอนไม่เพียงพอ โดยมีนิสิตเลือกข้อนี้ 25 คน หรือคิดเป็น 30.12% นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องอาจารย์สอนเร็วเกินไป ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหามีมากเกินไป จับประเด็นสำคัญไม่ได้ และการพูดคุยหยอกล้อกันในห้องเรียน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนนิสิตที่เลือกตอบสภาพปัญหาในการเรียนการสอนด้านต่างในระหว่างการเรียน

	อาจารย์สอนเร็ว 1/	ไม่เข้าใจบทเรียน 2/	ไม่มีเวลาทบทวน 3/	ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย 4/	เอกสารไม่เพียงพอ 5/	เนื้อหามากเกินไป 6/	จับประเด็นไม่ได้ 7/	คุยกันในห้อง 8/
หญิง	5	32	18	4	13	1	1	1
ชาย	2	16	9	2	12	1	3	0
รวม	7	48	27	6	25	2	4	1

หมายเหตุ คำอธิบายสภาพปัญหา

- 1/ อาจารย์สอนเร็วเกินไป บางครั้งจดไม่ทัน
- 2/ ไม่เข้าใจบทเรียน
- 3/ ไม่มีเวลาทบทวนอาจเนื่องจากนิสิตมีเวลาในการเรียนจำกัด มีชั่วโมงการเรียนและกิจกรรมมาก
- 4/ ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนว่าเพื่ออะไร การนำไปใช้ประโยชน์
- 5/ เอกสารประกอบการสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจมีไม่เพียงพอ
- 6/ เนื้อหาในการเรียนการสอนมากเกินไป
- 7/ จับประเด็นไม่ได้
- 8/ คุยกันในห้องเรียน เนื่องจากชั้นเรียนมีเก้าอี้หันหน้าเข้าหากัน และหันข้างให้กระดาน ทำให้ขาดสมาธิในการเรียน นอกจากนั้นบางครั้งไม่มีเครื่องขยายเสียงทำให้เสียงไม่ดังพอ ไม่ดึงดูดความสนใจ

แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน

กรณีการปรับปรุงการเรียนการสอนสำหรับวิชานี้ พบว่าโดยส่วนใหญ่ (39 คน หรือ 46.98%) รองลงมานิสิตคิดว่าควรมีการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเพื่อความเข้าใจ และเปิดโลกทัศน์ ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นจำนวน 34 คน หรือคิดเป็น 40.96% นอกจากนี้ นิสิตผู้เรียนยังคิดว่าควรมีการ up date ข้อมูลในโปรแกรม Max@learn โดยให้นำเข้าก่อนการเรียนการสอนจำนวน 24 คน คิดเป็น 28.91 % ให้เพิ่มเอกสารคำสอน 20 คน หรือ 24.09% เปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน 15 คน หรือ คิดเป็น 18.07 % ให้คงรูปแบบการเรียนการสอน และให้มีการปรับปรุงอื่นๆ โดยให้ความเห็นว่าจะอย่างละ 2 คน ซึ่งได้นำข้อคิดเห็นไว้ในภาคผนวกที่ 1 รายละเอียดของความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอน ตามความเห็นของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนนิสิตที่มีความเห็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ

	รูปแบบการเรียน การสอน 1/	Up date เนื้อหาใน Max@learn 2/	เพิ่มบท ปฏิบัติการ 3/	เพิ่มเอกสาร 4/	เชิญวิทยากร 5/	อื่นๆ 6/	ให้คงรูปแบบ นี้ไว้ 7/
หญิง	9	17	22	10	17	2	2
ชาย	6	7	17	10	17	0	0
รวม	15	24	39	20	34	2	2

หมายเหตุ คำอธิบายการปรับปรุงการเรียนการสอน

- 1/ ให้มีการปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน
- 2/ ปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนให้ทันต่อการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมงเรียน
- 3/ ให้ปรับปรุงโดยการเพิ่มบทปฏิบัติการ หรือการออกภาคสนาม
- 4/ เพิ่มเอกสารประกอบการสอน หนังสือ ตำราเฉพาะทางในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ
- 5/ ให้เชิญวิทยากร ที่มีความรู้ประสบการณ์ในแต่ละด้านมาบรรยาย
- 6/ มีความเห็นต่างไปจากรูปแบบข้างต้น โดยมีการให้ข้อเสนอแนะไว้ตอนท้าย

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาในชั้นเรียนของนิสิตที่ลงทะเบียนวิชา 01302342 การจัดการสัตว์ป่าเบื้องต้น ที่มี นิสิตลงทะเบียนรวม 85 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 83 คน โดยการศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหา อุปสรรค ในการเรียนการสอนรูปแบบการใช้ Power Point presentation และการนำเข้าสู่ระบบ เครือข่าย ได้ดำเนินการศึกษาใน 6 หัวข้อหลัก ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน การใช้ระบบเครือข่าย วิธีการเรียน การสอน การใช้ประโยชน์โปรแกรม Max@learn เนื้อหาวิชา สภาพปัญหาและแนวทางในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน โดยแยกออกเป็นหัวข้อย่อย รวม 13 ข้อ ผลการศึกษารूपได้ดังนี้

1. ได้รับแบบสอบถามกลับมา 83 ชุด จากจำนวน นิสิตที่ลงทะเบียนทั้งหมด 85 คน โดย ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตอบกลับมา จำแนกเป็นนิสิตหญิง 49 คน ชาย 34 คน
2. เป็นนิสิตสาขานันทนาการรวม 32 คน การจัดการลุ่มน้ำจำนวน 12 คน การจัดการป่าไม้ 37 คน นิสิตวนศาสตร์ชุมชนหลักสูตรคู่ขนาน 1 คน และไม้ระบุสาขา 1 คน
3. เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 รวม 79 คน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 3 คน และชั้นปีที่ 5 จำนวน 1 คน
4. นิสิตใช้ระบบเครือข่ายส่วนใหญ่วันละ 2 – 3 ชั่วโมง เป็นส่วนใหญ่ โดยคิดเป็น 42.17% ของนิสิตทั้งหมด
5. สถานที่ที่นิสิตส่วนใหญ่ใช้ระบบเครือข่ายได้แก่ หอพักคิดเป็น 41.30% ห้องสมุด มหาวิทยาลัย จำนวน 24 คน หรือ คิดเป็น 28.91% ที่บ้าน จำนวน 16 คน หรือ คิดเป็น 19.28 %
6. ปัญหาในการใช้เครือข่ายได้แก่ ระบบเครือข่ายเกิดปัญหาบ่อย รองลงมาได้แก่ไม่มีความชำนาญในการใช้ ไม่สามารถเข้าถึงระบบเครือข่าย และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

7. นิสิตส่วนใหญ่ชอบการเรียนการสอน แบบผสมผสานระหว่าง Powerpoint presentation และ นำคำสอนเข้าสู่โปรแกรม Max@learn ของมหาวิทยาลัย โดยมีนิสิต 43 คน หรือคิดเป็น 51.80% เลือก มีนิสิตจำนวน 27 คน หรือ 32.53 % เลือกที่จะฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว ในขณะที่มีนิสิตจำนวน 7 คน หรือคิดเป็น 8.43% เลือกที่จะให้ผู้บรรยายอธิบายแบบให้จดตาม และมีเพียง 3 คน (3.61%) เลือกที่จะเรียนผ่าน โปรแกรม max@learn เพียงอย่างเดียว

8. ทัศนคติความบ่อยครั้งของการเข้าสู่โปรแกรม Max@learn ตลอดภาคการศึกษาพบว่า นิสิตมีจำนวนครั้งของการเข้าใช้ระหว่าง 10 - 30 ครั้ง มากที่สุด รองลงมาเข้าใช้น้อยกว่า 10 ครั้ง และมีนิสิตจำนวน 17 คน เข้าใช้ มากกว่า 30 ครั้ง โดยมีนิสิตจำนวน 1 คน ตอบว่าไม่เคยเข้าใช้เลย

9. ทัศนคติการศึกษาดังปัญหาที่นิสิตพบในการใช้โปรแกรม Max@learn พบ ว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้ คิดเป็น 39.76% รองลงมา คือไม่มีสัญญาณเครือข่าย มีปัญหาเรื่องระบบ และตัวอักษร ปัญหาการหาเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ได้ และเอกสารคำสอนที่ upload ไว้ ไม่ทันสมัยกับการเรียนการสอน

10. นิสิตจำนวน 48 คน หรือ 57.83% มีความชื่นชอบในการใช้โปรแกรม Max@learn ในระดับปานกลาง มีจำนวน 28 คน หรือ 33.73% ชื่นชอบมาก และมีนิสิตจำนวน 6 คน ชอบน้อยหรือไม่ชอบการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมนี้

11. ทัศนคติประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเรียนการสอนวิชานี้ ส่วนใหญ่ตอบว่าได้ประโยชน์มาก รองลงมาตอบว่าได้รับประโยชน์ปานกลาง

12. สภาพปัญหาในการเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตไม่เข้าใจบทเรียน รองลงมาคือไม่มีเวลาได้ทบทวน เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ

13. ในกรณีการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานี้ นิสิตจำนวน 39 คน ตอบว่าควรเพิ่มบทปฏิบัติการหรือนำออกศึกษาในภาคสนาม รองลงมาคือการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย การ update เอกสารการสอนให้ทันต่อบทเรียน การเพิ่มเอกสารคำสอนในแหล่งต่างๆ ให้เพียงพอ รวมถึงการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน

14. ในการศึกษาที่ยังไม่สามารถทราบความสัมพันธ์ของระดับคะแนน กับระยะเวลาที่นิสิตใช้งานระบบ max@learn ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เนื่องจากข้อมูลยังไม่เพียงพอสำหรับการคำนวณ จึงเห็นสมควรดำเนินการศึกษาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียนวิธีนี้ เพื่อตอบสนองมาตรฐานในข้อนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนา course syllabus บอกรูปแบบ วิธีการ สอน ที่ชัดเจน พร้อมทั้งอธิบายการเข้าใช้งานโปรแกรม max@learn ในชั่วโมงแรก
2. ควร up date เอกสารการเรียนการสอนใน Max@learn ให้ตรงกับชั่วโมงเรียน หรือ up load ก่อนการเรียนการสอนเพื่อให้ นิสิต ได้มีเวลาอ่านเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน
3. ควรมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกที่เกี่ยวข้องมาบรรยายให้นิสิตตามความเหมาะสม
4. นิสิตส่วนใหญ่ต้องการออกไปทัศนศึกษานอกสถานที่ มากกว่า แต่ด้วยข้อจำกัดในเวลากการเพิ่มบทปฏิบัติการอาจเป็นทางเลือก ควบคู่กับการฉายวีดิทัศน์ ทดแทนการออกไปศึกษานอกสถานที่ที่มีโอกาสน้อย ยกเว้นการฝึกงานภาคสนาม กรณีการเพิ่มบทปฏิบัติการต้องพิจารณาอย่างเหมาะสม เพราะ นิสิตต้องใช้เวลากับการเรียนการสอนวิชาอื่น หรือกิจกรรมอย่างอื่น
5. ควรมีการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนต่อไป การเพิ่มการค้นคว้าอ้างอิง เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ที่ได้จากวิธีการสอนที่ต่างไปจากครั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. 2538. แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (หน้า 6-11)
 ในลัดดา ภูเกียรติ. (บรรณาธิการ). เส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์ บริษัทพบพิศการพิมพ์. กรุงเทพฯ

ภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่ 1 ข้อคิดเห็นของนิสิตในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ความเห็นที่	สิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง
1	Sheet ที่เขียนเป็น PDF file แนะนำให้ใช้ font ที่มาตรฐานกับ pdf reader อย่าใช้ตัวหนา
2	นำเหตุการณ์ปัจจุบันมาแนะนำนิสิตเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
3	ดูงานนอกสถานที่ไปยังสถานที่ที่ต้องการศึกษาแต่ละเรื่อง เช่น สวนสัตว์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือ อุทยานแห่งชาติ ต่างๆ
4	ให้ผู้ชำนาญการมาเล่าประสบการณ์จริงที่อ้างอิงกับหัวข้อเรื่องที่กำลังเรียน
5	จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอสำหรับนิสิตในภาคการศึกษาหน้า
6	สถานที่เรียนแอด ด้านหลังมองไม่เห็นกระดานดำ หรือ Slide
7	อยากให้ up load file เอกสารคำสอนก่อนการเรียนการสอน
8	เปลี่ยนห้องสอน เพราะคนที่นั่งด้านหลังไม่ได้ยิน มีคนคุยกันมากไม่มีสมาธิ
9	ออกพื้นที่จริงไปทำรายงาน หรือพาไปเรียนที่มีสัตว์ป่าให้ศึกษา